

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2013-14 R

Forvaltningsret

kandidatfag

20. februar 2014

(3-timers prøve uden hjælpemidler,
dog må følgende lovtekster, uden kommentarer, medbringes:
Grundloven, Forvaltningsloven, Offentlighedsloven
samt den Kommunale Styrelseslov)

Dette eksamenssæt består af 6 sider.

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2013-14

Forvaltningsret

Kandidatfag

Reeksamen, februar 2014

Spørgsmål:

1. Gør rede for begreberne 'kompetence' henholdsvis 'delegation'.
2. Analyser de stats- og forvaltningsretlige problemstillinger i vedhæftede beskrivelse af et hændelsesforløb.

(Besvarelsen skal afdække de relevante retlige problemstillinger, herunder fejl og mangler samt vurdering af, hvilke konsekvenser der bør drages. Inddrag Bilag A og Bilag B og Bilag C i besvarelsen)

Bilag:

- A. Lov om ministres ansvar
- B. Uddrag af skattelovgivningen
- C. Uddrag af Rigsrevisorloven

En skattesag.

Valget til Folketinget nærmede sig. Efter næsten et tiår ved magten var der ifølge meningsmålinger optræk til dødt løb mellem regeringspartierne og oppositionen. Debatten mellem partierne var præget af nervøsitet og en hård tone, hvor personangreb ofte overskyggede diskussioner om politiske spørgsmål.

Journalisten Ulrik Update fra tabloidavisen EkspresNyt bad om aktindsigt hos told- og skatteforvaltningen (Region A i SkatDK, som er en styrelse under Skatteministeriets Departement) i alt materiale vedrørende oppositionsleder Thordis Hellesens ægtefælle, John Kinny, som arbejdede i udlandet. Begæringen om aktindsigt blev i sin helhed afvist to uger senere med den begrundelse, at Update ikke var part i sagen. Journalist Update tog ærgerligt afgørelsen til efterretning. Få dage senere bragte EkspresNyt en lang forsideartikel, hvori det blev kraftigt antydnet, at John Kinny ikke betalte skat i Danmark og, at dette ikke var i overensstemmelse med dansk skattelovgivning.

Artiklen gav anledning til en veritabel mediestorm, som blev præget af utallige gisninger og formodninger. Efter få dage afbrød Hellesen og Kinny deres ferie i udlandet og vendte hjem til Danmark for, som de sagde, "at stille alle oplysninger til rådighed for både myndigheder og offentligheden", idet det blev understreget, at parrets samlede skattemæssige stilling endnu ikke var afgjort hos SkatDK (Region A). Pressens interesse forblev intens.

Skatteminister Torben Top, som sad på et yderligt mandat i Folketinget, viste stor interesse for pressens omtale af oppositionslederens skattesag. I en samtale med sin departementschef Christian Cellar lagde ministeren pres på Cellar, idet han udtalte, at det "alt andet lige" måtte være muligt i en sag som denne - præget af vide skønsmuligheder - at producere en afgørelse, som gik oppositionslederen og dennes ægtefælle imod. Top understregede videre, at det ikke ville være godt for skattemoralen i Danmark, hvis en eventuel kommende statsministers ægtefælle ikke betalte skat i Danmark. "Uanset omstændigheder", som han udtrykte det.

Dagen efter denne samtale indkaldte departementschef Cellar den berørte regionale told- og skatteforvaltnings (Region A) direktør, Regner Rasmussen, til internt møde, hvori han berettede om skatteministerens overvejelser og henstillede til regionsdirektøren at søge at imødekomme ministerens ønsker "inden for legale rammer". Regionsdirektør Rasmussen lyttede, men afviste på stedet at give noget konkret tilsagn om et bestemt indhold i den kommende afgørelse på Hellesen-Kinny parrets skattesag.

I de følgende uger forblev sagen et varmt pressestof og flere journalister inddrog stadigt mere personlige og familiemæssige aspekter i deres skrivelser, herunder påstande om oppositionslederens omgangskreds, privatlivspræferencer og seksuelle orientering m.v.

På et møde i regeringens Koordinationsudvalg spurgte Statsminister, Rasmus Rod, i en pause til, hvordan det gik med "denne meget interessante og afgørende skattesag". - Skatteminister Top følte sig under pres og gav udtryk for, at han anså sagen for under kontrol, men at han i øvrigt straks ville følge nærmere op på den.

Dagen efter overlod skatteministerens spindoktor, Sven Suså, et internt notat udarbejdet af Skatteregion A til sin studiekammerat og golfmakker, Ulrik Update. Det var for begge klart, at Update ville beskytte sin kilde med hemmeligholdelse. Notatet beskrev både proceduren og det forventede materielle indhold i skattesagen.

På denne baggrund begærede Update på ny aktindsigt i alt materiale vedrørende Hellesen-Kinny skattesagen, såvel hos Skatteministeriets departement som i Skatteregion A. Skatteministeriets Departementet gav umiddelbart fuld aktindsigt under henvisning til Thordis Hellesens udtalelse ved sin hjemkomst fra udlandsferie. Skatteregion A gav fuldstændigt afslag på aktindsigtsbegæringen under henvisning til at alt materiale i sagen måtte betragtes som internt indtil den endelige afgørelse forelå.

Departementschef Cellar indkaldte kort tid senere regionsdirektør Regner Rasmussen til et nyt møde om 'skattesagen' med det formål at få indføjet en nøje - af ham selv udformet - passus om Hellesen-Kinny parrets familiære forhold i den endelige afgørelse og dens begrundelse. Hensigten var, betonedede han, at beskytte parret skattesag mod uvedkommende hensyn. Regionsdirektør Rasmussen tog imod forslaget til særskilt tekstafsnit, men gav intet tilsagn om at inddrage det i den endelige sagsbehandling og afgørelsen.

Den endelige afgørelse blev truffet i Skatteregion A og straks offentliggjort, endnu mens departementschef Cellar var på tjenesterejse i udlandet. Efter sin hjemkomst indkaldte Cellar regionsdirektør Rasmussen til et møde, hvori Cellar stærkt ophidset skældte ud på regionsdirektøren og kaldte denne "faretruende tæt på både illoyalitet og egentlig tjenesteforsømmelse" fordi departementschefens tekstforslag ikke var blevet indsat i den endelige forvaltningsakt i skattesagen.

Skatteminister Top blev oprørt, da han ved læsning af dagens avis erfarede, at skattesagen for Hellesen-Kinny parret var endeligt afgjort, og at afgørelsen understregede, at parrets skatteforhold var håndteret i overensstemmelse med skattelovgivningen, herunder at Kinny under de gældende omstændigheder ikke var skattepligtig i Danmark. Samme dag bad Top sin departementschef Cellar om at undersøge de juridiske muligheder for at omstøde den trufne afgørelse, hvorefter Top orienterede statsminister Rod om status i sagen. Rod tog informeringen til efterretning og ønskede i øvrigt at blive holdt orienteret løbende.

Folketingets ombudsmand, Stefan Sydskov, meddelte på dette tidspunkt, at han af egen drift ville tage initiativ til at se nærmere på hele den omtalte skattesag for Hellesen-Kinny parret, idet han fandt, at pressens omtale af sagsforløbet syntes at pege på en række væsentlige forvaltningsmæssige uklarheder, som det i alle tilfælde ville være hensigtsmæssigt at få belyst, fagligt og neutralt.

Fem dage efter ombudsmandens meddelelse udsendte skatteminister Top en pressemeddelelse kl. 11 formiddag, hvori han oplyste, at regeringen agtede at fremsætte et lovforslag om ændring af skattelovgivningen vedrørende udlandsarbejdende ægtefællers indkomstbeskatning. Kl. 12 meddelte Folketingets Ombudsmand, at han desværre så sig nødsaget til at stille enhver undersøgelsesaktivitet i Hellesen-Kinny sagen i bero indtil videre.

Rigsrevisor, Stine Storm, bebudede nu under en velbesøgt pressekonference, at Rigsrevisionen ville iværksætte en tilbundsgående granskning (forvaltningsrevision) af hele SkatDK's kompetenceområde og de regionale skattemyndigheder, herunder granskning af de lovforberedende processer. Til brug for undersøgelserne ville alle berørte myndigheder blive anmodet om at stille de nødvendige oplysninger til rådighed.

En uge senere modtog Rigsrevisor Storm et brev underskrevet af regeringens fire topministre – statsministeren, finansministeren, økonomiministeren, socialministeren – hvori de gjorde gældende, at Rigsrevisionen efter deres opfattelse ikke havde kompetence til at foretage undersøgelse af regeringens lovforberedende processer og aktiviteter, idet denne kompetence måtte betragtes som et statsministerprærogativ jfr. Grundlovens paragraf 14 i sammenhæng med grl.'s paragraf 47.

Statsrevisorerne holdt derefter et særskilt møde, hvor det eneste punkt på dagsordenen var drøftelse af regeringstoppens brev til rigsrevisor Storm.

Bilag A: Lov om ministres ansvarlighed

(Ministeransvarlighedsloven)
Offentliggørelsesdato: 04-05-1964
Justitsministeriet

Senere ændringer til forskriften

- LOV nr 433 af 31/05/2000 § 7

Den fulde tekst

Lov om ministres ansvarlighed.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldeborg, gør vitterligt: Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Loven angår ministres ansvar for deres embedsførelse.

§ 2. Borgerlig straffelovs almindelige del finder anvendelse.

§ 3. Ved anvendelsen af borgerlig straffelovs regler om ansvar for medvirken til en lovovertrædelse skal en minister anses for medvirkende til en underordnet handling, når

- 1) han har været bekendt med, at den pågældende handling ville blive foretaget, og har undladt at søge dette hindret.
- 2) handlingen har været et nødvendigt eller naturligt middel til gennemførelse af en beslutning, for hvilken ministeren er ansvarlig.
- 3) han har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser.

§ 4. Ansvar for en af kongen underskrevet beslutning påhviler såvel enhver minister, der har medunderskrevet, som ministre, der på anden måde har medvirket til beslutningens tilblivelse.

§ 5. En minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse, såfremt en minister giver folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen.

§ 6. Straffen efter § 5 er bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Er forholdet begået af uagtsomhed, er straffen bøde eller hæfte.

Stk. 3. Bødestraf fastsættes efter borgerlig straffelovs regler om dagbøder.

§ 7. Bestemmelserne i § 6 gælder kun, såfremt strengere straf ikke er hjemlet i den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Borgerlig straffelovs §§ 155-157 gælder ikke for ministre.

§ 8. Ministres strafansvar forældes efter borgerlig straffelovs §§ 93-95. Forældelsesfristen er dog i intet tilfælde mindre end 5 år.

§ 9. Med hensyn til erstatningsansvar i anledning af ministres handlinger gælder de almindelige regler om erstatning for skade forvoldt af personer i statens tjeneste.

Givet på Christiansborg slot, den 15. april 1964.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

FREDERIK R.

/Hans Hækkerup.

Officielle noter

Bilag B: Uddrag af skattelovgivningen

Bekendtgørelse af skatteforvaltningsloven

Afsnit I

Forvaltningens organisation og opgaver

Kapitel 1

Told- og skatteforvaltningen

§ 1. Told- og skatteforvaltningen udøver forvaltningen af lovgivning om skatter og lov om vurdering af landets faste ejendomme.....

Kapitel 6

Kompetence og tavshedspligt m.v.

Indbyrdes kompetence

§ 14. Der gælder følgende kompetencebegrænsninger:

- 1) Skatteministeren kan ikke træffe afgørelse om en ansættelse af skat, en vurdering af fast ejendom eller en registrering af et køretøj, herunder om de med sådanne ansættelser forbundne bevillinger eller dispensationer.....

Tavshedspligt

§ 17. Skattemyndighederne skal under ansvar efter §§ 152, 152 a og 152 c-152 f i straffeloven iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om en fysisk eller en juridisk persons økonomiske, erhvervs-mæssige eller privatlivet tilhørende forhold, som de under varetagelsen af deres arbejde bliver bekendt med. Forpligtelsen gælder tillige for sagkyndige medhjælpere samt i øvrigt enhver, der som følge af et i henhold til aftale med det offentlige påtaget arbejde kommer til kundskab om sådanne forhold. Er aftalen indgået med en virksomhed, gælder forpligtelsen alle, der under deres arbejde i virksomheden får kundskab om forhold som de ovennævnte.....

Bilag C: Uddrag af Rigsrevisorloven

Bekendtgørelse af lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

§ 1. Revisionen i henhold til denne lov varetages af en af Folketingets formand med godkendelse af Folketingets Udvalg for Forretningsordenen udnævnt rigsrevisor.

Stk. 2. Rigsrevisor udnævnes for et tidsrum på 6 år med mulighed for forlængelse med 4 år. Forlængelse herudover eller genudnævnelse som rigsrevisor kan ikke finde sted. . . .

Stk. 6. Rigsrevisor er uafhængig ved udførelsen af sit hverv. . . .

§ 3. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere foretages en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet. . . .

§ 12. Rigsrevisor kan af enhver offentlig myndighed forlange sig meddelt alle sådanne oplysninger og forelagt alle sådanne aktstykker, som efter rigsrevisors skøn er af betydning for udførelsen af rigsrevisors hverv. Rigsrevisor kan fastsætte en frist herfor.

Stk. 2. Såfremt der efter stk. 1 afgives dokumenter, der er omfattet af bestemmelser om undtagelse af interne dokumenter fra retten til aktindsigt i lov om offentlighed i forvaltningen, vil sådanne dokumenter fortsat være undtaget fra aktindsigt efter afgivelsen til rigsrevisor. . . .